

Udenrigsministeriet

Folketingets Udenrigsudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
URU alm. del – foreløbigt svar på spørgsmål 9	2021-35351	ALO	05. november 2021

URU alm. del – svar på spørgsmål 9 fra Katarina Ammitzbøll (KF) stillet den 11. oktober 2021 til Ministeren for udviklingssamarbejde.

Spørgsmål

I forlængelse af udviklingsministerens deltagelse i en ekstraordinær uformel videokonference om Afghanistan for EU's udviklingsministre den 11. oktober 2021 bedes ministeren svare på følgende spørgsmål:

Vil ministeren oplyse, hvad der er status for IS og andre fundamentalistiske terrorbevægelser tilstedeværelse i Afghanistan, og hvilken betydning de har for det humanitære arbejde i landet?

Svar

Jeg vil gerne indledningsvist understrege den betydning, som regeringen tillægger det fortsatte humanitære arbejde i Afghanistan. Lige nu ved vi fra bl.a. FN's Verdensfødevareprogram (WFP), at 19 mio. afghanere – næsten halvdelen af befolkningen – er i akut risiko for at sulte. Vinteren står for døren, og det vil gøre situationen endnu værre. Samtidig står landet i en svær økonomisk krise, der undergraver kritiske sektorer som sundhed. Det er derfor afgørende, at vi og det internationale samfund får nødhjælpen frem hurtigt.

Det er ikke i nogens interesse, at landet kollapse. Vi ønsker ikke yderligere regional ustabilitet eller flygtningestrømme.

Det er klart, at sikkerheden for de humanitære organisationer er vigtig for at få hjælpen frem. Jeg har som bekendt for nyligt redegjort for mine

vurderinger og tiltag knyttet til dette. Jeg henviser derfor her til min besvarelse af spørgsmål 7 URU alm. del den 14. oktober 2021.

Talibans magtovertagelse stiller os i en vanskelig og dilemmafyldt situation i forhold til spørgsmålet om at yde bistand i Afghanistan, men jeg er glad for at se, at der i det internationale samfund, heriblandt EU, fortsat er solidaritet med det hårdtprøvede afghanske folk i denne svære tid.

Med henblik på at kunne redegøre for IS og evt. øvrige terrorgruppers tilstedeværelse i Afghanistan, og betydningen heraf for det humanitære arbejde, har Udenrigsministeriet anmodet om et uklassificeret bidrag fra Forsvarets Efterretningstjeneste. Heraf fremgår bl.a., at der opererer flere terrorgrupper i Afghanistan, samt at det vurderes som meget sandsynligt, at ISKP (Islamisk Stat i Khorasan-provinsen) har intention om og kapacitet til at angribe personer involveret i humanitært arbejde i Afghanistan, herunder NGO'er med udenlandske forbindelser. Det fuldstændige bidrag fra Forsvarets Efterretningstjeneste er gengivet nedenfor.

”Status for IS og andre terrorbevægelser i Afghanistan

Talibans magtovertagelse giver større manøvrerum til terrorgrupper i og nær Afghanistan og vil sandsynligvis øge terrortruslen fra militante islamistiske grupper i landet og regionen som helhed. Dette skyldes, at terrorgrupper som al-Qaida, Islamisk Stat i Khorasan-provinsen (ISKP) og andre militante pakistanske og centralasiatiske grupper ikke længere er under pres fra afghanske sikkerhedsstyrker og amerikanske tropper i Afghanistan. Der er en række centrale usikkerheder forbundet med udviklingen af terrortruslen fra Afghanistan mod Vesten. Terrortruslen fra Afghanistan vil først og fremmest afhænge af Talibans og regionale magters fremtidige vilje og evne til at forhindre terrorgrupper i Afghanistan i at øge deres kapacitet til at dirigere eller understøtte angreb mod vestlige interesser. Ligeledes vil den afhænge af, hvorvidt personer fra Vesten får mulighed for at rejse til og fra Afghanistan med henblik på at få militant træning og danne forbindelser til militante grupper.

Både Islamisk Stat og al-Qaida har brugt Vestens tilbagetrækning fra Afghanistan i deres propaganda. Al-Qaida betragter udviklingen i Afghanistan som en monumental sejr over USA og Vesten, som gruppen vil søge at udnytte for at øge sin globale tiltrækningskraft.

Det er sandsynligt, at pakistanske og centralasiatiske grupper vil kunne udnytte Talibans magtovertagelse i Afghanistan til at opbygge deres kapaciteter. Selvom disse grupper primært udgør en regional trussel, kan deres tilstedeværelse i Afghanistan give personer fra Vesten mulighed for at træne og opnå kamperfaring.

Truslen mod humanitære aktører i landet

Truslen fra Taliban mod NGO'er i Afghanistan vil sandsynligvis være begrænset. Taliban har overtaget magten i et Afghanistan, som blandt mange andre problemer står med en humanitær katastrofe. Taliban er derfor afhængig af humanitær støtte fra NGO'er, som fortsat vil operere i Afghanistan. Taliban har i forbindelse med sin erobring af magten i Afghanistan tilkendegivet, at Taliban ikke vil udgøre en trussel mod ambassader, NGO'er og tilsvarende udenlandske entiteter, som vil fortsætte deres arbejde i Afghanistan. Taliban har også en vis historik for samarbejde med NGO'er, i de områder som Taliban kontrollerede som oprørsgruppe.

Det er meget sandsynligt, at ISKP har intention om og kapacitet til at angribe personer involveret i humanitært arbejde i Afghanistan, herunder NGO'er med udenlandske forbindelser. ISKP søger aktivt at underminere Talibans forsøg på at stabilisere Afghanistan. ISKP har ved flere lejligheder angrebet humanitære nødhjælpsindsatser, som netop arbejder for at mindske omfanget af den humanitære katastrofe i Afghanistan.

I maj 2020 angreb ISKP fødeafsnittet på et Læger Uden Grænser støttet hospital i Kabul og dræbte 24 personer. I juni 2021 angreb ISKP en lejr drevet af den britiske minerydnings-NGO HALO Trust i Afghanistans Baghlan-provins og dræbte 10 lokalt ansatte. Det er meget sandsynligt, at ISKP har kapacitet til at udføre angreb mod humanitære indsatser i særligt Afghanistans større byer samt landets østlige og nordlige dele, hvor ISKP's tilstedeværelse er størst.”

Med venlig hilsen

Flemming Møller Mortensen